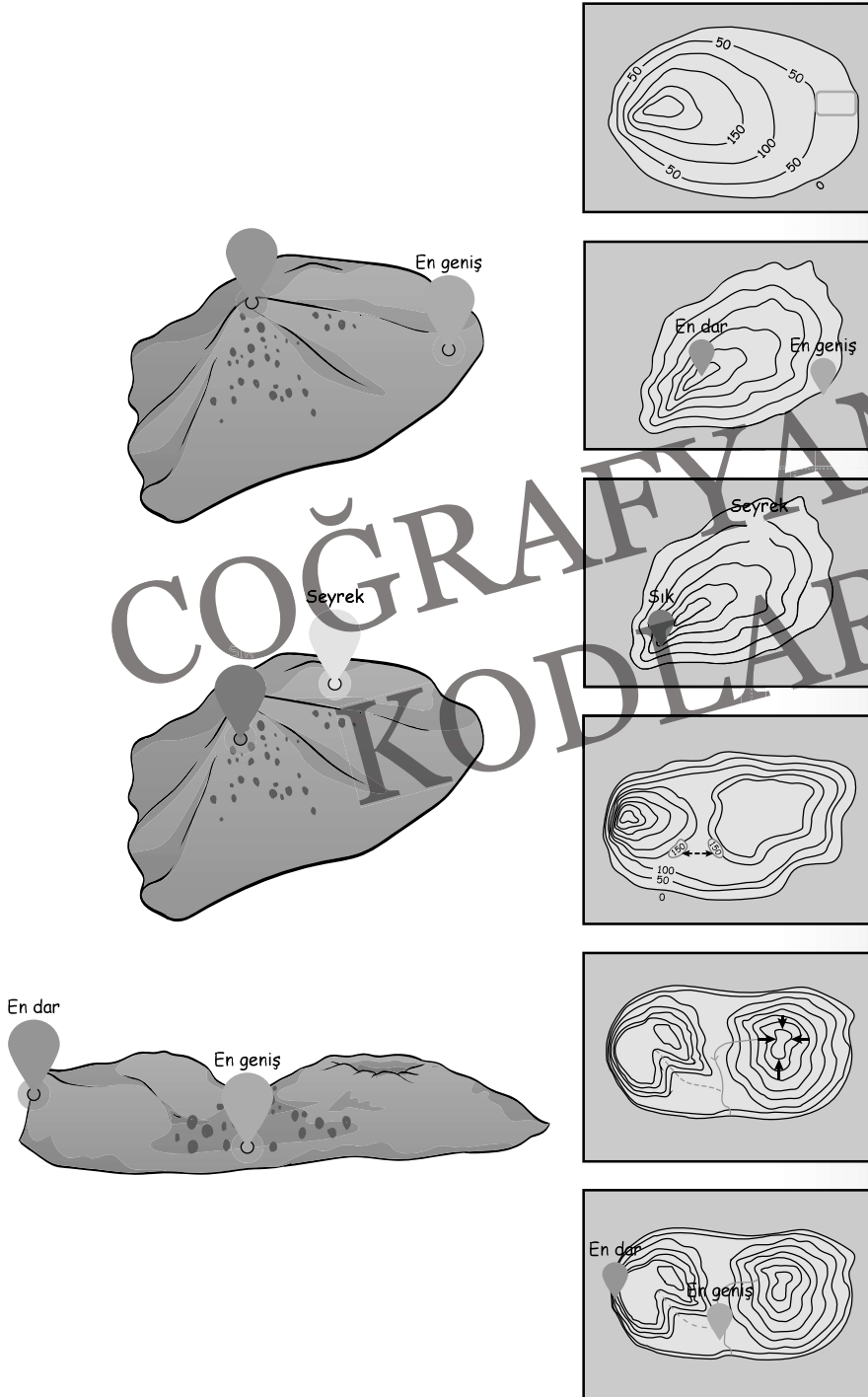

İzohipsler

İzohips (Eş Yükselti): Deniz seviyesinden itibaren yükselteleri aynı olan noktaların birleştirilmesiyle elde edilen eğrilere denir.

Eş Yükselti Eğrilerinin Özellikleri

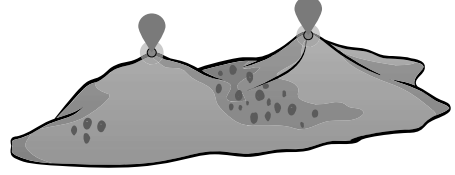
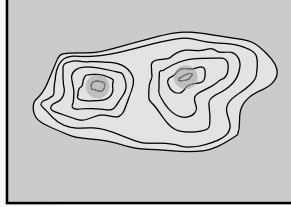

- ▶ İzohips eğrilerinin yükseltisi kıyı çizgisinden başlar. Yükselti değeri "0" dır.
- ▶ Aynı izohips eğrisi üzerinde bulunan noktaların yükselteleri eşittir.
- ▶ İki izohips arasında kalan yerlerin yükselteleri bilinmez.
- ▶ İzohipsler iç içe kapalı eğrilerdir.
- ▶ İzohipsler birbirlerini kesmezler.
- ▶ En geniş izohips eğrisi en alçak yeri gösterir.
- ▶ En dar izohips eğrisi en yüksek yeri gösterir.
- ▶ İzohips eğrilerinin seyrek geçtiği yerler eğimin az olduğu yerlerdir.
- ▶ İzohips eğrilerinin sık geçtiği yerler eğimin fazla olduğu yerlerdir.
- ▶ Eküidistans (eş aralık) değeri bir haritanın her yerinde eşittir. İzohipsler arasındaki yükselti farkını ifade eder.
- ▶ Birbirini çevrelemeyen komşu iki izohips eğrisinin yükselteleri eşittir.
- ▶ Haritadaki düz mavi çizgiler sürekli akarsuyu gösterir.
- ▶ Haritadaki kesik çizgiler ise mevsimlik akarsuyu gösterir.
- ▶ İzohips eğrilerinin sıklaştığı deniz kenarlarında kıta sahanlığı dardır.
- ▶ İzohips eğrilerinin seyreklaştığı yerlerde ise kıta sahanlığı geniştir.

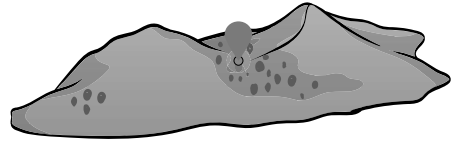
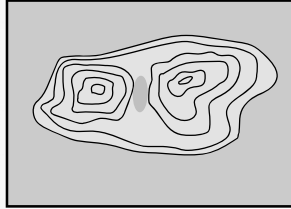

İzohips Haritalarında Bazı

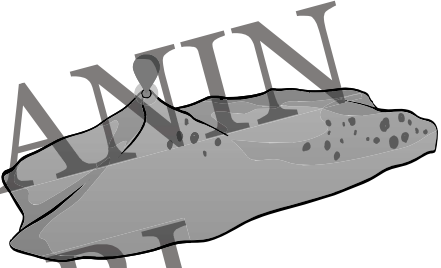
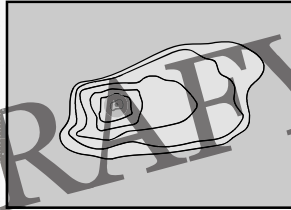
Tepe: En içte kalan, yükseltinin en fazla olduğu izohips eğrisini ifade eder.

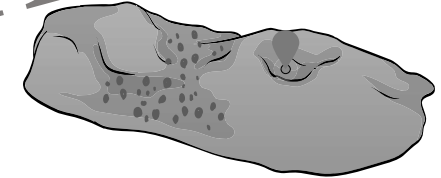
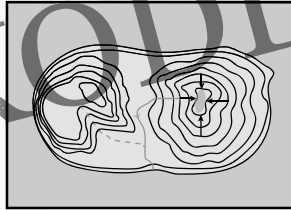
Boyun: İzohips haritalarında iki veya daha fazla yüksek tepe arasında kalan alçak yerlere verilen isimdir.

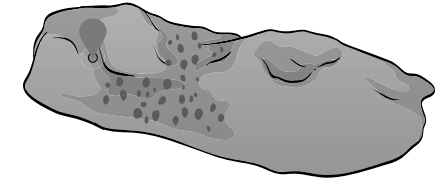
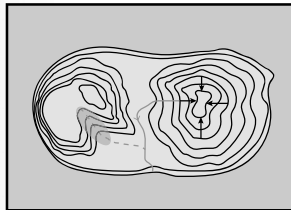
Zirve (Doruk): En yüksekte bulunan izohipsin içindeki nokta, üçgen, artı işaretiyle gösterilen yerdir.

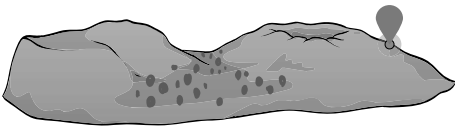
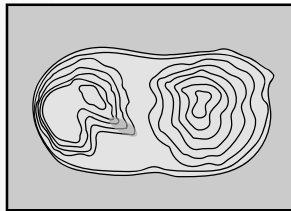
Kapalı Çukur (Çanak): İzohipslerde içe doğru oklarla gösterilir. Okların başladığı yerden bittiği yere kadar yükselti azalır.

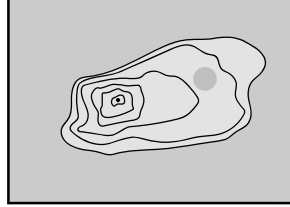
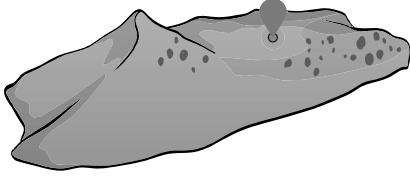
Vadi: Akarsuyun aşındırmasıyla oluşan şekildir. İzohipsler dağın iç kısmına doğru girinti oluşturur.

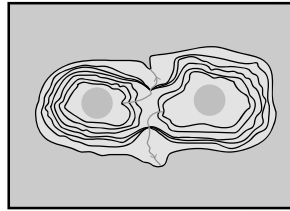
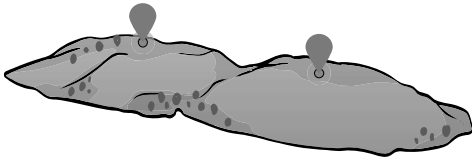
Sırt: İki yamacın birleştiği yerdeki izohipslerin dağın dışına doğru çıkıntı yaptığı şekildir.

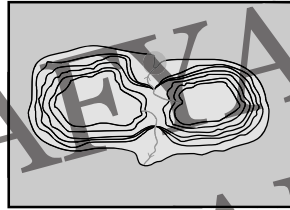
Yeryüzü Şekillerinin Gösterilmesi

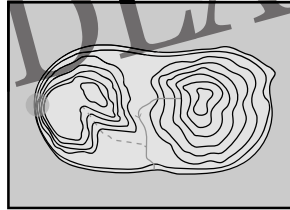
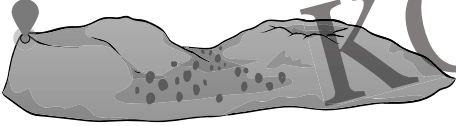
Ova: Yüksek yerlerle çevrelenmiş, az eğimli düzlüklendir. İzohips eğrileri buralarda çok seyrek çizilirler.

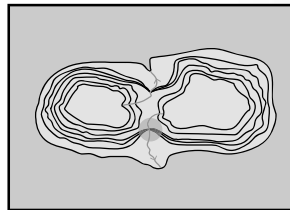
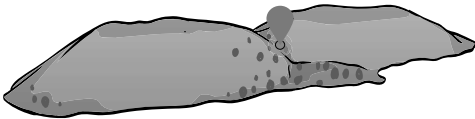
Plato: Akarsular tarafından yarılmış yüksek düzlüklendir.

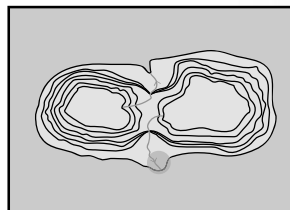
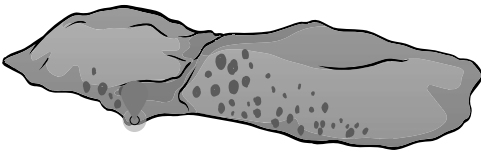
Haliç: Gelgit etkisiyle birlikte akarsuyun ağız kısmında denizin karaya doğru girinti yapmasıdır.

Falez: Dalgaların aşındırması sonucu oluşan kıyı çizgisindeki dik uçurlara denir. İzohipslerin kıyı çizgisinde birbirine sık geçtiği yerde görülür.

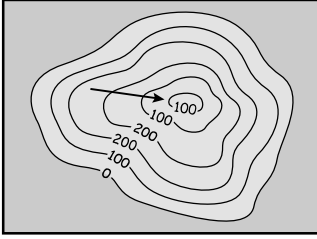
Şelale: İzohipslerin kara içinde akarsu vadisinde birbirine sık geçtikleri yerde görülürler.

Delta: Akarsuyun denize döküldüğü yerlerde taşıdıklarını biriktirmesiyle oluşmuş denize doğru çıkıntıdır.

Dikkat Et!

Kapalı çukurda ok işareti tam çizgiden değil de ortadan başlıyorsa veya ortada bitiyorsa bir önceki ve bir sonraki çizginin yükseltisi eşittir. Aşağıdaki örnekte okun başladığı yer ortada bu yüzden önceki izohips ve sonraki izohips yükseltisi eşittir. Bittiği yerde de ortada bitmiş. O yüzden bittiği izohipsin öncesi ve sonrası da eşit olmuştur.

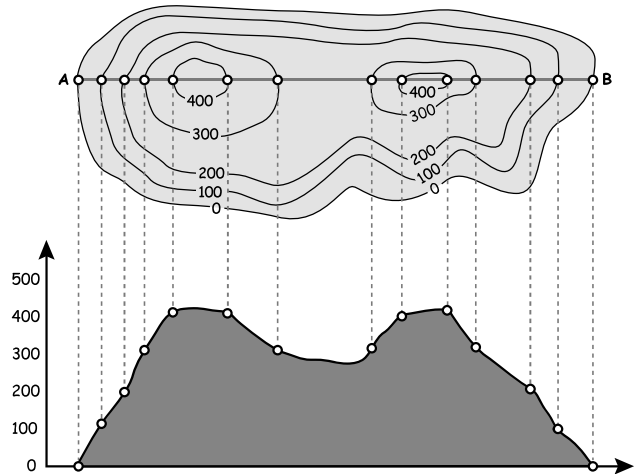
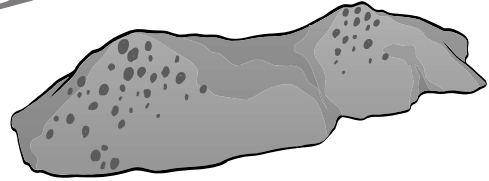
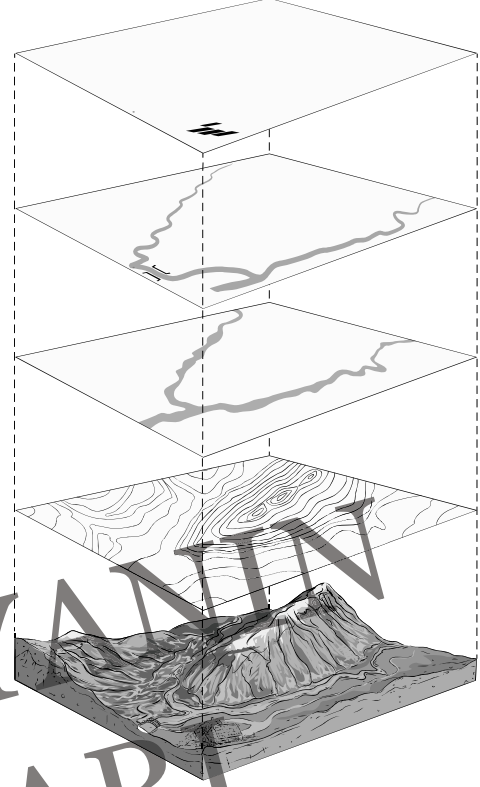

Profil

İzohips haritalarında, yer şekillerinin verilen doğrultudan kesitinin alınmasına denir.

İzohips Haritasında Profil Nasıl Çıkarılır?

- İlk olarak profili çıkarılacak hat belirlenir. (A-B Hattı)
- Haritanın izohips değerleri belirlenir ve üzerine yazılır. Bu haritada izohipsler üzer metre aralıklarla çizilmiştir. Deniz seviyesinden itibaren değerler yerine yerleştirilmiştir.
- Bu hattın alt tarafına yükselti grafiği çizilir ve bu grafik üzerine haritadaki yükselti kademeleri hesaplanarak yerleştirilir. Harita 0 ve 400 metre arasındadır. Yükselti grafiğinin sol tarafına O'dan başlayıp 400'ü geçecek şekilde sayılar yerleştirilir.
- Verilen hat ile izohipslerin kesiştiği yerlere noktalar koyulur. Bu noktaların yükseltisi ne ise aşağıdaki grafikte aynı yere indirilir. Örneğin A'nın ilk noktası 0 m yüksekliğinde. İlk nokta aynı hizada aşağıya O'a indirilir ve bu şekilde diğer noktalar da aşağıdaki grafiğe indirilir.
- Grafikte oluşan noktalar birleştirilerek ortaya bu arazinin profili çıkarılmış olur.
- Profil oluşturma işlemi bu şekilde yapıldığında uzun sürer. Asıl yapılması gereken izohips haritasına bakıldığında zihnimize bu şekli görebiliyor olmaktır. Bu şeklin üç boyutlu tasarımını zihnimize yapabilmemiz gerekir.

CK

HARİTA BİLGİSİ

4.
BÖLÜM

Falez

Zirve

Haliç

Şelale

Kapalı Çukur

Vadi

Ova

Coğrafyanın Kodları

Sırt